

από 9.9.22

Ένα χρόνο μετά το πέρας του Εμφυλίου, το θέρος του '50 φθάνει στην Ελλάδα μέσω Αργεντινής με το ονοματεπώνυμο Έρρίκος Πανόζ, ο Νίκος Μπελογιάννης. Σκοπός του ήταν να ζωντανέψει τους εξαρθρωμένους μηχανισμούς του παράνομου, από τα Χριστούγεννα του '47, Κ.Κ.Ε.

Πέντε μήνες κατάφερε να μείνει ασύλληπτος. Ο Εμφύλιος είναι παρελθόν, αλλά το μετεμφυλιακό κλίμα παρόν και κραταιό. Διαδοχικές κυβερνήσεις του Κέντρου διαχειρίζονται την εξουσία και τα πρόβλημα του Τόπου, αλλά δεν αποτελεί μυστικό ότι οι πολιτικές καθορίζονται από τον αμερικάνικο παράγοντα.

Δικάζεται δυο φορές. Την πρώτη τον Οκτώβριο του '51 με τον αναγκαστικό νόμο 509 του '47 (είναι αυτός που είχε κηρύξει παράνομο το Κ.Κ.Ε. *«Περί μέτρων ασφαλείας του Κράτους, του πολιτεύματος, του κοινωνικού καθεστώτος και προστασίας των ελευθεριών των πολιτών»* . Καταδικάζεται σε θάνατο, μαζί με άλλους 11 κατηγορούμενους.

Πρωθυπουργός είναι ο γηραιός και εύθραυστης υγείας, Νικ. Πλαστήρας ο οποίος, μετά από έντονες αντιδράσεις, δεσμεύεται ότι δεν θα εκτελεσθούν οι καταδικασθέντες σε θάνατο.

Ακολουθεί δεύτερη δίκη τον Φεβρουάριο του '52 όπου προσάγεται με την ακόμα πιο σοβαρή κατηγορία της κατασκοπείας και του Μεταξικού νόμου 357/1936, *«περί τιμωρίας των εγκλημάτων κατασκοπείας και των εγκληματικών ενεργειών των απειλουσών την εξωτερικήν ασφάλειαν της χώρας»*

Παρά το παγκόσμιο ενδιαφέρον, την τεράστια κινητοποίηση, την αποστολή 250.000 τηλεγραφημάτων, την ευαισθησία που επέδειξαν προσωπικότητες όπως ο Γάλλος πρόεδρος C. de Gaulle, ο φιλόσοφος J. P. Sartre, ο ηθοποιός C. Chaplin, ο ποιητής Nazim Hikmet, ο ζωγράφος P. Picasso, οι συγγραφείς Jean Cocteau & Paul Eluard, ο

Αρχιεπίσκοπος Αθηνών Σπυρίδων, την πρώτη Μαρτίου το δικαστήριο αποτελούμενο από τακτικούς στρατοδικες καταδικάζει τον Νίκο Μπελογιάννη, την Έλλη Παππά, τον Νίκο Καλούμενο, τον Δημήτρη Μπάτση, τον Ηλία Αργυριάδη και τον Τάκη Λαζαρίδη, ομόφωνα σε [Θάνατο](#)

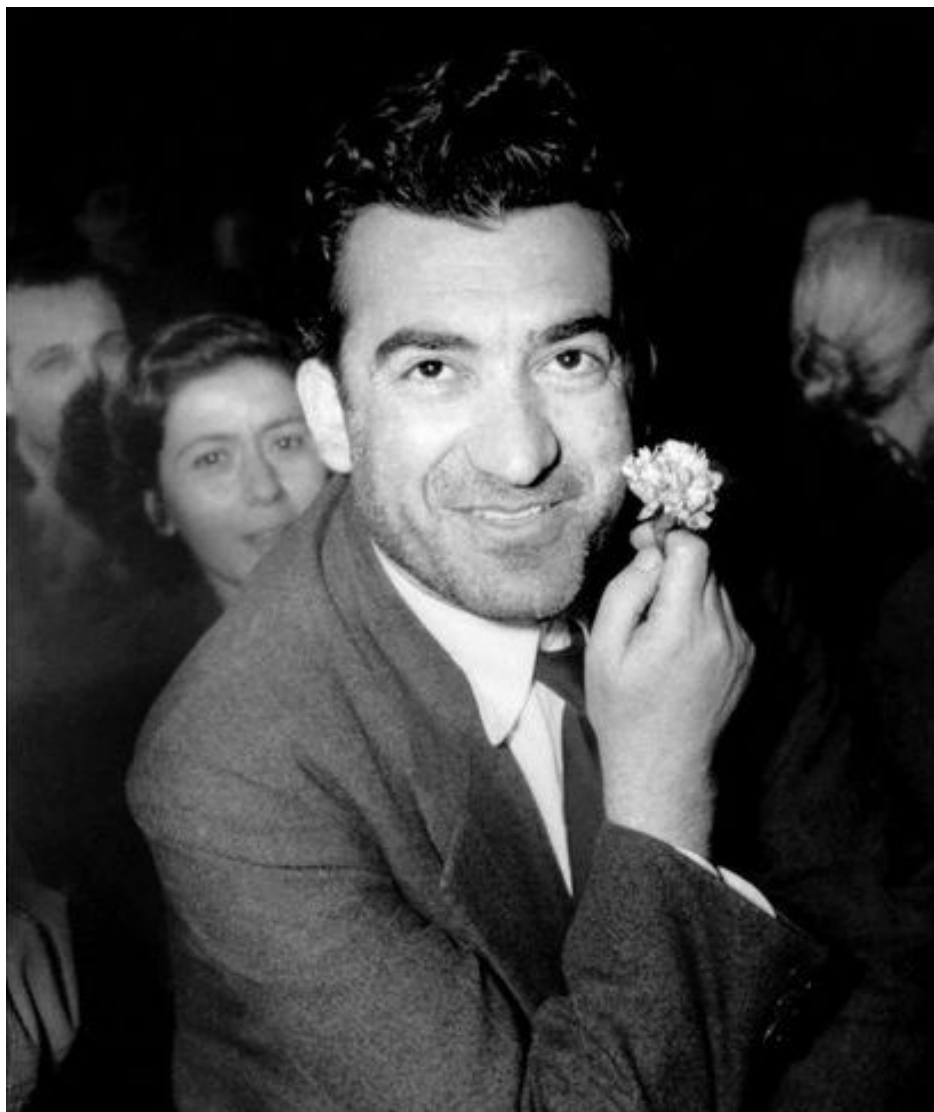
:

Η ποινή δεν άλλαξε. Ο Βασιλεύς δεν απένειμε Χάρη και οι καταδικασθέντες πλην της Έλλης Παππά που κυοφορούσε τον καρπό του έρωτά της με τον Μπελογιάννη, αλλά και του Τάκη Λαζαρίδη που ήταν ανήλικος, εκτελέστηκαν μέρα Κυριακή. Ούτε οι Κατοχικές δυνάμεις δεν είχαν πράξει κάτι παρόμοιο και μάλιστα ώρα 04:40 πρωινή πριν ξημερώσει, κόντρα στη πάγια συνήθεια, οι μελλοθάνατοι να εκτελούνται με το πρώτο φως της ημέρας.

Η σπορά του Εμφυλίου παρέμενε ενεργή, άφηνε ένα ακόμα στίγμα της και δημιουργούσε τέσσερις μάρτυρες.

Σε μια πορεία αντίστροφη πάντως, ο Παύλος με την φήμη του καλοκάγαθου βασιλέα να τον συνοδεύει, με διάταγμα της 7ης Απριλίου του 1950, απένειμε χάρη στον Ξενοφώντα Γιοσμά φημισμένο γερμανόφιλο δοσίλογο που είχε καταδικαστεί σε θάνατο, μετατρέποντας τη θανατική ποινή σε 20ετή φυλάκιση. Τον Ιούνιο του '52 , δυο μόλις μήνες μετά την εκτέλεση των Μπελογιάννη, Μπάτση, Καλούμενου, Αργυριάδη, ο Γιοσμάς αφέθηκε ελεύθερος από τις φυλακές Επταπυργίου Θεσσαλονίκης.

Το αυτό και για τον Κωνσταντίνο Κυλινδρέα συνεργάτη των Γερμανών στη διάρκεια της Κατοχής ο οποίος είχε επίσης καταδικαστεί σε ισόβια κάθειρξη από το Ειδικό Δικαστήριο Δοσίλογων Θεσσαλονίκης. Με βασιλικό διάταγμα της 12ης Σεπτεμβρίου του 1952, πέντε μήνες μετά την εκτέλεση των Μπελογιάννη, Μπάτση, Καλούμενου, Αργυριάδη, η ποινή μετατράπηκε σε κάθειρξη 20 ετών. Το '54 αποφυλακίστηκε, αφού έγινε δεκτή η αίτηση αναστολής εκτέλεσης του υπόλοιπου της ποινής.

1964) Μπελογιάννης (Αμαλιάδα Δεκέμβριος 1915 - Γουδή 1952) Πάυλος (Αθήνα Δεκέμβριος 1901 - Αθήνα Μάρτιος